

ВІННИЦЬКА МІСЬКА РАДА РІШЕННЯ

Від 30.10.2015 № 2320
м. Вінниця

68 сесія 6 скликання

Про затвердження «Програми розвитку туризму в м.Вінниці на 2016-2020 роки»

Керуючись пунктом 22 статті 26, частиною 1 статті 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити «Програму розвитку туризму в м.Вінниці на 2016-2020 роки» згідно з додатком до даного рішення.
2. Контроль за виконанням даного рішення покласти на постійну комісію з питань освіти, культури, молоді, фізкультури і спорту (Івасюк І.Д.).

Секретар міської ради

С.Моргунов

Програма розвитку туризму в м.Вінниці на 2016-2020 роки

1. Передумови прийняття Програми

«Програма розвитку туризму в м.Вінниці на 2016-2020 роки» (далі – Програма) визначає комплекс заходів, спрямованих на забезпечення системного підходу до розвитку туризму, підвищення туристичної привабливості і розвитку туристичної інфраструктури міста, створення якісної мережі сервісу, як для розважального, так і для ділового туризму.

Програма розроблена з метою конкретизації завдань і пріоритетів «Стратегії розвитку «Вінниця 2020», затвердженої рішенням Вінницької міської ради від 30.08.2013р. №1405.

Програма базується на аналізі сучасного стану розвитку туризму та туристичної інфраструктури в місті Вінниці, результатах виконання попередніх міських програм розвитку туризму, визначає проблемні питання, окреслює цілі, завдання та комплекс заходів щодо їх реалізації. Заходи Програми спрямовані на:

- підвищення туристичної привабливості та конкурентоспроможності міста;
- розвиток існуючої туристичної інфраструктури;
- створення нових привабливих туристичних об'єктів;
- збільшення частки надходжень до бюджету міста від туристичної діяльності.

У реалізації заходів Програми можна виділити наступні зацікавлені сторони (цільові групи):

- мешканці та гості міста (в т.ч. туристи та екскурсанти);
- суб'єкти підприємницької діяльності, що здійснюють діяльність в туристичній галузі міста;
- представники громадських організацій, діяльність яких спрямована на розвиток туристичної галузі, вивчення історичної спадщини міста, підвищення якості туристичних послуг;
- представники органів міської влади та територіальних органів державної влади, які зацікавлені у встановленні партнерських відносин з суб'єктами підприємництва для виконання основних завдань Програми.

Програмою передбачається впровадження сучасних європейських підходів щодо удосконалення організаційного та ресурсного забезпечення розвитку туризму та можливість коригування (внесення змін чи доповнень) в залежності від змін внутрішніх та зовнішніх умов її реалізації.

Кінцеві бенефіціарії Програми: групи українських та закордонних туристів та екскурсантів (в т.ч. колективні екскурсійні групи учнів шкіл та студентів, групи туристів етнічного, зеленого та активного видів туризму, індивідуальні туристи).

2. Дослідження та аналіз

2.1. Оцінка поточної ситуації

Туризм є одним з основних напрямів розвитку світової економіки. Про його пріоритетність свідчать досить значні доходи від туризму, що складають 9 відсотків світового ВВП і 30 відсотків міжнародної торгівлі послугами, щорічне зростання світових туристичних потоків на 4–5%.

Відповідно до Закону України «Про туризм» організаційними формами туризму є міжнародний і внутрішній туризм. До міжнародного туризму належать: в'їзний туризм - подорожі в межах України осіб, які постійно не проживають на її території, та виїзний туризм - подорожі громадян України та осіб, які постійно проживають на території України, до іншої країни.

На жаль, розвитку саме в'їзного туризму в Україні сьогодні приділяється дуже мало уваги. Сьогоднішня суспільно-політична ситуація в Україні також не сприяє розвитку саме такого виду туризму – іноземці просто бояться їхати в країну де йдуть військові дії. Все ці фактори загалом негативно впливають на розвиток цього виду туризму.

В попередні роки переважна більшість суб'єктів туристичної діяльності займалася економічно вигідним виїзним туризмом. Так, відповідно до даних Головного управління статистики у Вінницькій області, суб'єктами туристичної діяльності у Вінницькій області в 2014 році було обслуговано 20744 особи (без екскурсантів). Туристів – громадян України, подорожуючих в межах території України – 6191 (внутрішніх туристів) особа. Туристів – громадян України, подорожуючих за кордоном – 14553 (виїзних туристів) особи.

Разом із тим, є тенденції до збільшення кількості туристів та екскурсантів, які відвідали місто Вінницю. Так, інформація, наведена нижче, містить дані про кількість туристів та екскурсантів, які відвідали музеї міста, дохід від надання туристичних послуг підприємствами туристичної галузі, кількість осіб розміщених в готелях та порівняльна таблиця щодо розмірів туристичного збору.

Таблиця 1

Дані по Вінниці	2012 рік	2013 рік	2014 рік	2015 рік (прогноз)
Відвідувачі музеїв міста, тис. осіб	395,9	408,4	380,0	350,0
Доход від надання туристичних послуг (без ПДВ, акцизного податку й аналогічних обов'язкових платежів) юридичні особи, тис. грн.	14251,5	7380,4	5933,6	4800,0
Доход від надання туристичних послуг (без ПДВ, акцизного податку й аналогічних обов'язкових платежів) фізичні особи-підприємці, тис. грн.	3717,1	5862,3	7020,8	5600,0

Кількість розміщених осіб в готелях м. Вінниці, тис. осіб	50,7	57,0	61,0	60,0
--	------	------	------	------

Джерело інформації: дані відділу у справах молоді та туризму міської ради та головного управління статистики у Вінницькій області

Наведені дані в Таблиці 1, зокрема - кількість відвідувачів музеїв міста та кількість проживаючих в готелях міста - свідчать про тенденцію до збільшення кількості туристів та екскурсантів, які відвідали місто до 2014 року, після чого спостерігається певний спад, що пояснюється загальною економічною кризою в державі – зменшення доходів українців, збільшенням вартості квитків (наприклад, вартість відвідування музею-садиби М.І.Пирогова зросла з 50 грн. в 2012 - 2013р.р. до 75 грн. в 2014-2015р.р.).

Однак величина отриманого балансового прибутку підприємствами туристичної галузі практично не змінилась, що пояснюється, у тому числі, і значною девальвацією гривні при сталій ціні у доларовому еквіваленті.

Тому можна говорити про певну стабілізацію туристичної галузі міста, оскільки загальні економічні показники говорять про сталу кількість туристів та екскурсантів, що відвідали місто Вінницю.

Таблиця 2

Обсяг туристичного збору, тис. грн.	2012 рік	2013 рік	2014 рік	Отримано за 9 місяців 2015 року
Вінниця	103,5	129,1	124,3	101,8
Житомир	58,2	85,0	91,0	87,0
Рівне	46,6	46,5	36,9	52,0

Джерело інформації: дані відділу у справах молоді та туризму міської ради, департаменту фінансів міської ради

Показники туристичної діяльності міста Вінниця, вигідно відрізняються від аналогічних показників міст-обласних центрів України (схожих за населенням та економічними показниками). Так, дані, наведені в Таблиці 2, вказують на більший обсяг туристичного збору і дозволяють зробити висновок про більшу кількість туристів, що відвідали Вінницю у порівнянні з Житомиром та Рівним, що вказує на кращу туристичну привабливість та конкурентоспроможність Вінниці. Для збереження такої тенденції необхідно вживати заходів з розвитку туристичної привабливості міста, покращення туристичної інфраструктури, створення нових туристичних об'єктів.

2.2. Аналіз правової бази

Нормативно-правову основу розробки Програми складають Закони України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про туризм».

Практичну регуляцію діяльності об'єктів туристичної інфраструктури, основні напрямки діяльності щодо поширення інформації про туристичний

потенціал міста визначають Розпорядження Кабінету Міністрів України від 7 листопада 2013 р. № 888-р «Про затвердження плану заходів щодо утвердження позитивного іміджу України, поширення інформації про її туристичний потенціал у державах, які представлені у Міжнародному олімпійському комітеті і Міжнародному паралімпійському комітеті»; Постанова Кабінету Міністрів України від 3 липня 2013 р. №740 «Про затвердження Порядку доведення до споживачів інформації про вид об'єкта туристичної інфраструктури та його категорію».

Основні напрямки розвитку туристичної галузі регіону та міста визначені рішенням Вінницької обласної ради від 24 червня 2015 року «Стратегія збалансованого регіонального розвитку Вінницької області на період до 2020 року» та рішенням Вінницької міської ради від 30 серпня 2013 року №1405 «Про затвердження Стратегії розвитку «Вінниця-2020».

Програма відповідає діючому законодавству України.

2.3. Аналіз гарних практик:

Одним із основних шляхів розвитку сучасного туризму є широке застосування інноваційних інформаційних загальнодоступних технологій, які дають можливість туристу (екскурсantu) не витрачаючи зайвих зусиль та коштів отримати туристичні послуги. Однією з таких послуг є організація екскурсії.

Проект «Audi Lviv», (Україна, Львів). Аудіогід - фонограма, яка використовується для самостійного ознайомлення з експозицією музею, виставки, місцевістю, а також пристрій для її відтворення. Зазвичай аудіогід складається із декількох аудіофрагментів. У випадку, коли аудіогід передбачає зв'язану та завершену розповідь з фрагментів, тоді його також називають аудіоекскурсією.

За типом технологічних засобів відтворення аудіогіди можна розділити на дві групи:

- аудіогіди на базі спеціальних пристроїв;
- аудіогіди на базі стандартних мобільних пристроїв - смартфонів, планшетів, інш.

У Львові створені аудіогіди, які дають можливість самостійно, без екскурсоводів, за допомогою мобільних пристроїв здійснити захоплюючу пішохідну екскурсію містом. Тими місцями де не їздять ні громадський, ні інший спеціалізований екскурсійний транспорт. Впродовж екскурсії можна дізнатись про найвидатніші об'єкти міста, події, легенди.

Розповідь супроводжується приємною музикою, рекомендаціями щодо відвідання найцікавіших музеїв та закладів міста.

Такий вид екскурсії є доступним та дуже зручним, адже під час екскурсії турист сам обирає коли натиснути паузу, для того щоб зробити фотографію, зайти в музей чи просто відпочити у затишній кав'ярні. Прогулянка з аудіогідом може тривати кілька годин, а може й цілий день, як буде зручніше, і оплата при цьому не зростатиме.

Вважається що людина 80% інформації про навколишній світ отримує візуально. Дійсно, туристи та екскурсанти краще сприйматимуть місто до якого приїхали за допомогою екрану на якому можна побачити історичні та екскурсійні об'єкти, музеї, отримати необхідну інформацію, оцінити відстань до цих об'єктів, доцільність та вартість відвідування.

Допомагає дати відповідь на ці питання **інтерактивна карта місцевих пам'яток та об'єктів туристичної інфраструктури**. Подібні інтерактивні екрани встановлюються в основних точках приїзду туристів – на залізничних та автовокзалах. Такі екрани дають можливість за вибором туриста дотиком руки обрати об'єкт та дізнатись про нього необхідну інформацію – як він виглядає, коли був побудований та для чого використовувався, відстань до нього, яким транспортом до нього дістатися та скільки це коштуватиме, коли його можна відвідати.

Така безкоштовна та зручна система дозволить туристу у зручній та доступній формі отримати необхідну інформацію у візуальній формі.

Більша частина туристів подорожує використовуючи залізницю та автомобільний транспорт, зокрема, автобуси. Відповідно, коли туристи чи екскурсанти прибувають у місто в них немає власного автомобільного транспорту та не завжди є можливість чи доцільність використовувати в межах міста орендовані автомобілі. Значно зручніше скористатися в такій ситуації прокатом велосипедів. Найбільш зручною в такому випадку є **система онлайн прокату велосипедів**, (Польща, Варшава). Система прокату велосипедів користується великою популярністю у містян та туристів Польщі. З моменту запуску в 2011 році нею скористалися більше 100 тисяч чоловік 500000 разів, і в загальній протяжності вони проїхали 1000000 кілометрів.

Автоматична система прокату Nextbike працює у Варшаві, Вроцлаві, Познані та Ополі. Кожен день на вулиці цих міст виїжджають 1500 двоколісних машин, які користувачі позичають в середньому 5000 разів.

За статистичними даним, найбільшу цікавість на двоколісний транспорт спостерігається зранку, коли жителі міст їдуть до школи, на роботу або за покупками, та у вечірній час – велосипеди беруть, щоб доїхати до місця зустрічі з друзями. Середня протяжність поїздки складає два кілометри, а час в дорозі – 20 хвилин.

Nextbike – німецька мережа автоматичного прокату велосипедів, яка діє у Німеччині, Австрії, Швейцарії, Латвії, Польщі, Новій Зеландії та Туреччині. З 2015 року така мережа працюватиме у Львові.

Впровадження такої системи дасть можливість усім бажаючим з легкістю скористатися велосипедом для власних потреб та залишить лише приємні враження.

3. Мета та завдання Програми

3.1. Мета Програми

Мета: забезпечення сталого розвитку туристичної галузі, підвищення її частки в показниках економічного розвитку міста, збільшення частки в'їзного туризму, покращення іміджу м.Вінниці на всеукраїнському і міжнародному ринку туристичних послуг.

3.2. Основні завдання Програми

Основні завдання Програми спрямовані на реалізацію державної політики щодо розвитку туризму в місті Вінниці:

- розвиток існуючої туристичної інфраструктури;
- підвищення туристичної привабливості та конкурентоспроможності міста;

- підвищення спроможності суб'єктів малого підприємництва в туристичній галузі надавати якісні туристичні продукти;

Реалізація визначених завдань та подальший розвиток туризму в місті в більшості залежить від змін законодавства в сфері туристичної діяльності, регуляторної політики, державного контролю, політичної та економічної ситуації в країні.

4. Розробник та співвиконавці Програми

Розробник Програми: відділ у справах молоді та туризму міської ради.

Співвиконавці: виконавчі органи Вінницької міської ради, туристичні підприємства, туристичні громадські організації.

Основні заходи Програми розвитку туризму в місті на 2016-2020 роки

№ п/п	Зміст заходів	Виконавець	Термін виконання
1.	Здійснення постійного моніторингу діяльності об'єктів туристичної інфраструктури та суб'єктів підприємницької діяльності у сфері надання послуг, пов'язаних з організацією відпочинку та подорожей громадян	Відділ у справах молоді та туризму міської ради, департамент адміністративних послуг міської ради, комунальне підприємство «Подільський туристично-інформаційний центр» (за згодою)	2016-2020р.р.
2.	Налагодження системної співпраці з туристичними кампаніями з метою залучення туристів та екскурсантів	Відділ у справах молоді та туризму міської ради, підприємства туристичної галузі (за згодою)	2016-2020р.р.
3.	Координування діяльності комунального підприємства «Подільський туристично-інформаційний центр»	Відділ у справах молоді та туризму міської ради	2016-2020р.р.
4.	Сприяння підвищенню якості туристичних послуг для вінничан та гостей міста. Забезпечення діяльності робочої групи щодо підвищення якості послуг, пов'язаних з організацією літнього відпочинку громадян	Відділ у справах молоді та туризму міської ради, департамент енергетики, транспорту та зв'язку міської ради, департамент адміністративних послуг міської ради, підприємства туристичної галузі міста (за згодою), комунальне підприємство «Подільський туристично-інформаційний центр» (за згодою)	2016-2020р.р.
5.	Забезпечення постійної роботи циклу навчальних семінарів	Відділ у справах молоді та туризму міської ради	2016-2020р.р.

	популяризації вінницької історії «Школа стюардес – екскурсоводів»		
6.	Сприяння промоції аеропорту Вінниці	Відділ у справах молоді та туризму, департамент енергетики, транспорту та зв'язку	2016-2020р.р.
7.	Сприяння запровадженню сучасних інтерактивних Інтернет-сервісів для підвищення якості інфраструктури та надання послуг туристам та мешканцям міста, з можливістю громадянам висловлювати свої відгуки щодо сервісу та якості послуг з використанням Інтернет-ресурсів	Відділ у справах молоді та туризму міської ради, департамент інформаційних технологій міської ради	2016-2020р.р.
8.	Сприяння створенню аудіогіда українською та англійською мовами з можливістю інтерактивного використання	Відділ у справах молоді та туризму міської ради, департамент інформаційних технологій міської ради, комунальне підприємство «Подільський туристично-інформаційний центр» (за згодою)	2016-2020р.р.
9.	Організація заходів до Всесвітнього дня туризму	Відділ у справах молоді та туризму міської ради	2016-2020р.р.
10.	Створення інформаційних друкованих та електронних матеріалів для представлення туристичного потенціалу міста	Відділ у справах молоді та туризму міської ради, департамент у справах ЗМІ та зв'язків з громадськістю міської ради, підприємства туристичної галузі міста (за згодою), комунальне підприємство «Подільський туристично-інформаційний центр» (за згодою)	2016-2020р.р.
11.	Розроблення пропозицій, створення системи туристичної навігації у місті, в т.ч. організувати виготовлення та встановлення туристичних вказівників (туристичних стовпів-показчиків,	Відділ у справах молоді та туризму міської ради	2016-2020р.р.

	показників різних напрямків, туристичних карт-схем, дощок туристичної інформації, інформаційних білбордів та сітілайтів, інші)		
12.	Сприяння створенню інформаційних аншлагів із застосуванням QR-кодів на основних об'єктах туристичної інфраструктури	Відділ у справах молоді та туризму	2016-2020р.р.
13.	Представлення туристичного потенціалу м.Вінниці на Міжнародних туристичних виставках в м.Києві: «UITT», «Туристичний салон», ін.	Відділ у справах молоді та туризму міської ради, підприємства туристичної галузі міста (за згодою)	2016-2020р.р.
14.	Пропагування в засобах масової інформації переваг в'їзного туризму м.Вінниці	Відділ у справах молоді та туризму міської ради, департамент у справах ЗМІ та зв'язків з громадськістю міської ради	2016-2020р.р.
15.	Сприяння запровадженню громадських ініціатив щодо поширення в Інтернеті та соціальних мережах інформації про Вінницю та її туристичні об'єкти	Відділ у справах молоді та туризму міської ради	2016-2020р.р.
16.	Організація конкурсів, програм для створення позитивного туристичного іміджу міста. Підтримка нових культурних ініціатив, з метою підвищення туристичної привабливості міста	Відділ у справах молоді та туризму міської ради, департамент культури міської ради	2016-2020р.р.
17.	Розширення співпраці з містами-побратимами щодо реалізації культурних акцій, спрямованих на розвиток спільних культурних ініціатив та розвиток туристичних обмінів	Відділ у справах молоді та туризму міської ради, департамент у справах ЗМІ та зв'язків з громадськістю міської ради	2016-2020р.р.
18.	Проведення семінарів-навчань для представників вінницьких туристичних підприємств, громадських організацій щодо організації в'їзного туризму міста	Відділ у справах молоді та туризму міської ради, департамент у справах ЗМІ та зв'язків з громадськістю міської ради, департамент адміністративних послуг міської ради	2016-2020р.р.
19.	Сприяти розширенню мережі	Відділ у справах молоді та	2016-2020р.р.

	та різноманітності гуртків і загальноміських заходів для популяризації активного туризму серед дітей та молоді м.Вінниці	туризму міської ради	
20.	Забезпечення проведення туристичних екскурсійних програм «Вінницький щасливий трамвайчик» для вінницьких школярів початкової школи	Відділ у справах молоді та туризму міської ради, департамент освіти міської ради, департамент енергетики, транспорту та зв'язку міської ради, комунальне підприємство «Подільський туристично-інформаційний центр» (за згодою)	2016-2020р.р.
21.	Проведення тематичних екскурсій для дітей та молоді м.Вінниці з метою виховання патріотичних почуттів до рідного міста – «Історія міста Вінниці»; «Визначні місця Вінниці»; «Особистості, які залишилися в історії міста», «Відкрита рада», тощо	Відділ у справах молоді та туризму, департамент освіти міської ради	2016-2020р.р.
22.	Розроблення та впровадження нових туристичних маршрутів з урахуванням історико-краєзнавчої, літературно-мистецтвознавчої, історико-етнічної сфер тощо	Відділ у справах молоді та туризму міської ради, вищі навчальні заклади I-II та III-IV рівнів акредитації (за згодою), комунальне підприємство «Подільський туристично-інформаційний центр» (за згодою)	2016-2020р.р.
23.	Постійне оновлення електронної бази даних туристичних ресурсів міста	Відділ у справах молоді та туризму міської ради, департамент інформаційних технологій міської ради	2016-2020р.р.
24.	Сприяння розвитку велотуризму, створення відповідних маршрутів	Відділ у справах молоді та туризму міської ради, департамент енергетики, транспорту та зв'язку міської ради	2016-2020р.р.
25.	Сприяння розвитку мототуризму, автомобільного туризму - розробка карт-схем, дороговказів	Відділ у справах молоді та туризму міської ради, департамент енергетики, транспорту та зв'язку міської ради	2016-2020р.р.

5. Фінансування Програми

Фінансування заходів Програми в процесі їх реалізації здійснюється за рахунок коштів міського бюджету (в межах коштів, передбачених на відповідний фінансовий рік), коштів обласного, державного бюджетів, залучених коштів міжнародних організацій, власних коштів юридичних та фізичних осіб – співвиконавців Програми, вкладів вітчизняних та іноземних інвесторів, інших джерел фінансування, не заборонених чинним законодавством.

Обсяг фінансування заходів Програми за рахунок цільових коштів міського бюджету затверджується щорічно міською радою за пропозиціями відділу у справах молоді та туризму міської ради.

6. Очікувані результати реалізації Програми

Очікувані результати:

- розширення переліку туристичних та туристично-інформаційних послуг;
- збільшення кількості туристів та екскурсантів;
- збільшенню щорічних надходжень до бюджету міста від туристичної галузі.

7. Зв'язок між Програмою та Стратегією розвитку «Вінниця – 2020»

Стратегічний пріоритет 5 «Збалансований просторовий розвиток» Ціль 5 «Формування креативного міського середовища» передбачає розвиток сервісної інфраструктури та підвищення, у тому числі, туристичної привабливості міста.

Стратегічний пріоритет 5 «Збалансований просторовий розвиток» Ціль 3 «Місто над Бугом» передбачає розвиток прибережних територій, збільшення заходів атракцій у прибережній зоні особливо у літній час.

Стратегічний пріоритет 2 «Економічний розвиток, спрямований на високий та якісний рівень зайнятості» Ціль 1 «Сприятливий бізнес-клімат для розвитку сталого бізнесу» передбачає створення нових робочих місць та збільшення кількості промоційних заходів, в яких місто бере участь спільно з місцевим бізнесом.

Таким чином, запровадження даної Програми цілком відповідає стратегічним пріоритетам і цілям Стратегії розвитку «Вінниця-2020» і дасть можливість ефективно вирішувати значну кількість проблем, пов'язаних з розвитком туристичної галузі в місті, підвищенню його туристичної привабливості, підвищенню якості надання туристичних послуг.

8. Впровадження, моніторинг та перегляд Програми

Виконавці Програми забезпечують її реалізацію в повному обсязі та у визначені терміни.

Узагальнення матеріалів від виконавців Програми здійснює відділ у справах молоді та туризму міської ради. З метою забезпечення контролю за досягненням поставлених цілей визначено перелік показників моніторингу результативності та ефективності реалізації Програми.

Для визначення необхідності коригування документу щорічно проводитиметься аналіз результативності та ефективності дії Програми, виходячи з фактичних показників індикаторів.

Внесення змін до Програми здійснюватиметься за процедурою внесення змін до місцевих нормативних актів.

Звіт про виконання Програми щорічно виноситься на розгляд виконавчого комітету міської ради з подальшим схваленням міською радою одночасно з пропозиціями щодо внесення змін та коригувань.

9. Показники моніторингу реалізації Програми

Ключові індикатори	2016	2017	2018	2019	2020
Загальна кількість проживаючих в готелях міста, тис. осіб	46	47	48	49	50
Обсяг туристичного збору, тис. грн.	138	140	150	160	170
Кількість готелів в місті Вінниці, од.	47	48	49	50	51
Відвідувачі музеїв міста, тис. осіб	380	400	420	430	440